

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ" ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Освітня програма	61508 Управління інклюзивним освітнім середовищем
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

27.11.2024 р.

Справа № 2043/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Педагогіка" у складі:

Андрощук Ірина Василівна – головуєчий,
Деркач Тетяна Михайлівна,
Лавро Ольга Олегівна,
Лагодинський Олександр Сергійович,
Литовченко Світлана Віталіївна,
Лобода Дмитро Олександрович,
Лопатенко Георгій Олегович,
Лук'янова Світлана Михайлівна,
Оверченко Микола Володимирович,

за участі запрошених осіб:

Беляєв Сергій Борисович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ" ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	61508
Назва ОП	Управління інклюзивним освітнім середовищем
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Розділ 1 ОП має невірно вказану назву ОП «Профіль освітньої програми Освітні, педагогічні науки».

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Освітня програма не передбачає присвоєння професійної кваліфікації, що забезпечено правом ЗВО на автономію. Однак розділ 4 Придатність до працевлаштування ОП визначає невласливі для спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки професії, зокрема 3340 Асистент вчителя. Відповідно до ЗУ «Про повну загальну середню освіту» асистент вчителя безпосередньо забезпечує Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу для учня з особливими освітніми потребами, а не управляє інклюзивним освітнім середовищем. Інклюзивне освітнє середовище – сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей (Закон України «Про освіту»), функції управління яким покладено на керівника закладу освіти (напр, ст. 38 ЗУ «Про повну загальну середню освіту»). Визначено посаду 2322 Викладачі закладів фахової передвищої освіти, проте немає спеціальних цілей, дисциплін чи практик, що стосувалися б роботи в такому типі закладу освіти.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

До робочої групи не залучено представників від здобувачів ВО на постійній основі.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

У меті ОП передбачено підготовку фахівців, які здатні, окрім іншого, здійснювати управлінську діяльність у сфері освіти. Потрібно відзначити, що сфера освіти – досить розлоге поняття і потребує уточнення. Конкретизація цих питань міститься в Законі України «Про освіту», розділ VIII. Так, управління у сфері освіти здійснюється органами управління у сфері освіти, до яких належить Кабінет Міністрів України; центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки; центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти; постійно діючий колегіальний орган у сфері забезпечення якості вищої освіти; державні органи, яким підпорядковані заклади освіти; Верховна Рада Автономної Республіки Крим; Рада міністрів Автономної Республіки Крим; органи місцевого самоврядування (ст. 62). Також до сфери освіти відносять діяльність громадських організацій, інших стейкхолдерів, що провадять

неформальну/інформальну освіту. Про це не зазначається в назві ОП, її профілі (об'єкт вивчення і діяльності, теоретичний зміст, орієнтація, основний фокус ОП обмежується управлінням винятково в сфері інклюзивного середовища).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Мета ОП частково не забезпечена змістом підготовки: управління в цілому у сфері освіти (на всіх її рівнях) не відображено в змісті ОП. У змісті підготовки - лише ОК присвячений психологічному супроводу дітей з ООП. Цілі освітньої програми (СК 11, РН 12) передбачають здатність здійснювати психолого-педагогічний супровід дітей з ООП, використовувати відповідні технології (множина), водночас ОК 3 – передбачає лише технологію (однина) психологічного супроводу дітей з ООП, без педагогічного складника. Це звужує можливості досягти цілей ОП. Встановлено невідповідність форм контролю, встановлених навчальним планом і передбачених освітньою програмою: ОК03 (в ОП – екзамен, у НП – залік); ОК04 (в ОП – залік, у НП – екзамен). Матриці ОП не містять А 1 «Підготовка та захист кваліфікаційної роботи», що робить неможливим співвіднесення цілей ОП з цим ОК, а також порівняння їх з ОК 14 «Курсова робота» для з'ясування обґрунтованості включення до програми підготовки магістрів додаткового виду дослідження. На пояснення ЗВО щодо того, що А 1 "Підготовка та захист кваліфікаційної роботи" - це суто вид атестації, ГЕР зауважує, що формою атестації є захист кваліфікаційної роботи, а не її виконання (с. 8 Стандарту вищої освіти: "Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи"). У процесі виконання кваліфікаційної роботи формуються відповідні спеціальні (дослідницькі) компетентності та програмні результати навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Назва, мета, цілі та, відповідно, зміст ОП виходять за межі предметної області спеціальності: - мета освітньої програми частково виходить за межі предметної області спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, визначених стандартом вищої освіти. У меті передбачено підготовку фахівців, які здатні, окрім іншого, здійснювати управлінську діяльність у сфері освіти, що може бути віднесено до спеціальності 073 Менеджмент; - СК 14 освітньої програми «здатність аналізувати й структурувати проблеми закладу, приймати ефективні рішення та забезпечувати їх реалізацію в інклюзивному освітньому середовищі» дублює СК9 стандарту ВО для другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент: «Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію» (ЗВО у відповіді на висновок ГЕР наголошує, що вкладає в цю ціль принципово новий зміст - але мова іде загалом про управління закладом, також керівництво інклюзивним освітнім середовищем здійснює, відповідно до законодавства, адміністрація певного закладу); - РН 12 освітньої програми «Використовувати технології психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами» відноситься до теоретичного змісту предметної області спеціальності 016 Спеціальна освіта «технології розвитку осіб з особливими освітніми потребами», а також суголосно РН 3, РН 12 Стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта [с. 5, 8, 9]; - СК 11 освітньої програми суголосна СК 8 стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти 016 Спеціальна освіта. Погоджуємося, що ефективне управління інклюзивним освітнім середовищем потребує фахових компетентностей зі спеціальностей 016 і 073. Так сформульована назва ОП, мета, цілі - ці елементи дійсно містять ознаки міждисциплінарності. Водночас розробники ОП не вважають, що зміст ОП повинен відповідати вимогам до міждисциплінарних освітніх програм, на чому наголошено у їх відповіді на проект висновку ГЕР. 14,5 кредитів ЄКТС (ОК03, ОК09, ОК10, ОК13) з 66, виділених на обов'язкові ОК, передбачають опанування знаннями, що знаходяться на межі галузей знань та/або спеціальностей, стосуються спеціальності 016 чи 073. Відповідно до п. 1.3 Вимог до міждисциплінарних освітніх програм (Наказ МОН України № 128 від 01.02.2021 р.) «Програма вважається міждисциплінарною, якщо обсяг освітніх компонентів в кредитах ЄКТС, що може бути співвіднесений з відповідними спеціальностями (галузями), які визначають її предметну область, є приблизно однаковий. У випадку домінування

одного з таких компонентів програму слід віднести саме до відповідної спеціальності (галузі), а не вважати міждисциплінарною». ПРОДОВЖЕННЯ у НАСТУПНОМУ ПУНКТІ ---

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

--ПРОДОВЖЕННЯ п. 2.3: Отже, з повагою до автономії ЗВО вважаємо, що розробникам потрібно визначитися з типом ОП за предметною областю (чи вона є суто деталізованою за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, чи міждисциплінарною - на перетині предметних областей спеціальностей 011, 016, 073), і за потреби скорегувати назву / мету / зміст підготовки. Також назва ОП «УПРАВЛІННЯ інклюзивним освітнім середовищем» вказує на приналежність ОП не лише до галузі знань 01, але і також 07 УПРАВЛІННЯ та адміністрування. Відповідно до абзацу третього п. 6 ст. 9-1 ЗУ «Про вищу освіту» «У назві освітньої програми не можуть використовуватися повністю або частково назви інших спеціальностей та галузей знань». ЗВО у відповіді на проект висновку ГЕР визначив, що "назва «Інклюзивне освітнє середовище» не належить до переліку НАЗВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ, якими можна керувати, а тому заявлена спеціалізація не претендує на предметне поле спеціальності 073 Менеджмент Галузі знань 07 Управління та адміністрування". Однак зміст ОП свідчить про інше: наприклад, ОК 09 має назву "Освітній менеджмент та управлінський процес в закладах освіти". РН 16 освітньої програми має формулювання "Демонструвати знання теорій і методів управління в сфері освіти". Під час засідання ГЕР представником закладу було вказано, що спеціальність 073 або 016 не є регульованою, тому відсутні порушення закону. Проте закон вказує не лише на заборону використання у назві ОП повністю або частково назв освітніх програм у межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, а і загалом назв інших спеціальностей та галузей знань. Оскільки розробники не визначили приналежності ОП також до інших спеціальностей, а відтак і міждисциплінарної предметної області, вважаємо цей факт таким, що порушує законодавство. ЗАУВАЖЕННЯ ЗА п. 2.4: Освітня програма передбачає наперед сформований каталог вибіркових освітніх компонентів, кількість яких складає 17 позицій, а обрати студент має 8. Відтак констатуємо доволі обмежений набір альтернатив для вибору здобувачами ДЗВ. Перелік не містить параметрів ВОК (семестр, кафедра, викладач) і описів. Каталоги ВОК, представлені на сайті ЗВО (2023-2024 <https://drive.google.com/file/d/1yRQzm8CWm2hmkEeOS622wfl71Lb2JfK9/view>; 2024-2025 https://drive.google.com/file/d/1lxzrMRcX_348cwTLYFy_BJWccmIccoQO/view не містять пропонованих ДЗВ для ОП «Управління інклюзивним середовищем». Водночас всі пропоновані ВОК в освітній програмі є відмінними одна від одної, не дублюються за змістом.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Силабус ОК «Педагогічна практика зі спеціалізації» у п. 4 «Програмні компетентності та результати навчання» містить РН 12, текст якого не повною мірою відповідає ОП: «Використовувати технології психологічного супроводу в закладах освіти з інклюзивною формою навчання», тобто не психолого-педагогічного (як звучить РН в ОП), а лише психологічного супроводу. Це звужує можливості досягти цілей ОП за рахунок практичної підготовки. Нагадуємо, що мета ОП не вказує на вікову групу чи рівень закладу освіти, тобто виконувати управлінські функції в організації інклюзивного освітнього середовища здобувачі мали б у різних типах закладів освіти на різних рівнях (не лише повна загальноосвітня чи спеціалізована). З аналізу силабусу цієї практики (с. 5-6) слідує, що базами практики є лише загальноосвітні заклади та інклюзивно-ресурсні центри. За змістом вона є ознайомлювальною: навіть в основному етапі практики б з п'яти завдань – це вивчення, аналіз, знайомство, ознайомлення. Пасивний характер практики, яка є єдиною з управління інклюзивним освітнім середовищем, не дає можливість здобути на практичному рівні компетентності та програмні результати навчання (СК 11, СК 14, РН 12, РН 15), визначені розробниками освітньої програми, та потрібні для подальшої професійної діяльності. ЗВО у відповіді галузевій раді погодився із зауваженням, підтвердивши, що "Повноцінне досягнення цілей ОП за рахунок практичної підготовки стане можливим одразу по закінченні воєнного стану. В цьому ми бачаємо перспективи розвитку ОП". ОК 13 Асистентська практика, згідно силабусу, має на меті опанування магістрантами основних умінь та навичок педагогічної діяльності, підготовка здобувачів вищої освіти до здійснення освітнього процесу у закладах вищої освіти, формування у майбутніх фахівців професійних якостей викладача. Тобто, вона зорієнтована на професійну діяльність НПП у ЗВО. Водночас, в силабусі зазначено СК 11 «Здатність здійснювати психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми проблемами». Це не узгоджується з метою ОК та її спрямуванням. Зі змісту і характеру практик незрозуміло, з якою віковою групою та в закладах якого рівня освіти мають навчитися працювати та управляти там інклюзивним освітнім середовищем здобувачі ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

не застосовується

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Навчальний план ОП не узгоджений із вимогами Положення про організацію освітнього процесу ЗВО (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normativni/osvitni%20proces.pdf>) в частині графіків освітнього процесу. На с. 20 Положення визначено, що навчальний тиждень складає не більше 30 академічних годин. Утім, низка елементів графіку освітнього процесу суперечить цим вимогам: Педагогічна практика зі спеціалізації, на яку виділено 180 годин, проходить 4 тижні (45 годин на тиждень), виконання магістерської роботи, на яке виділено 300 годин, проходить 4 тижні (75 годин на тиждень!), Атестаційний комплексний екзамен, на який виділено 90 годин, проходить лише тиждень. Практика «Пробні заняття у ЗВО», виходячи з графіку НП, є безвідривною, однак в які тижні проходить з плану не зрозуміло. Загальний обсяг годин для здобувача в першому семестрі – 750 годин, навчальних тижнів 17, а відтак кількість годин на тиждень складає прибіл. 45 годин, а не 30 (потребує корекції локальне

Положення про організацію освітнього процесу). У відповіді закладу говориться про те, що в це число не входить самостійна робота. Проте самостійна робота - це також певний час у кредитах ЄКТС / годинах, який виділяється для опанування ОП, відтак обсяг самостійної роботи також повинен входити в загальні обрахунки трудомісткості.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

не застосовується

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

не застосовується

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

не застосовується

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Силабус ОКО1 передбачає форму аудиторних занять – практичні заняття, в той час як це не відповідає вимогам навчального плану освітньої програми, де передбачено семінарські заняття.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

не застосовується

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

не застосовується

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Потребують оновлення та увідповіднення до вимог спеціальності та ОП навчально-методичний посібник «Навчально-та науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти» (рік видання – 2020), який представлений у табл. 1 Відомостей СО як навчально-методичне забезпечення А1 «Підготовка та захист кваліфікаційної роботи» та одночасно ОК 14 «Курсова робота». Згаданий посібник, згідно анотації на с. 2 має вкрай широке призначення: «підготовки та написання рефератів, курсових, дипломних, магістерських та дисертаційних робіт, наукових проєктів, статей і тез доповідей із освітніх компонентів циклу професійної підготовки відповідно до вимог освітніх програм Середня освіта (Фізична культура), Фізична культура і спорт, Середня освіта (Інформатика), Середня освіта (Мова і література (англійська), Середня освіта (Музичне мистецтво), Початкова освіта, Менеджмент, Психологія, Науки про освіту. Видання розраховано на викладачів, методистів, слухачів курсів підвищення кваліфікації, здобувачів вищої освіти (освітньо-професійного ступеню (фаховий молодший бакалавр), першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів)». Серед згаданих освітніх програм, для здобувачів яких підготовлено посібник, відсутня ОП «Управління інклюзивним середовищем». Поради щодо виконання і захисту саме кваліфікаційної роботи магістра розміщені лише на 13 сторінках (з 282 загального обсягу документу). Також список використаних джерел цього навчально-методичного посібника містить застарілі та російські джерела (с. 159-163), наприклад, видавництва «Педагогическое общество России».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, розміщені у навчально-методичному посібнику для здобувачів вищої освіти освітньо-професійного ступеню (фаховий молодший бакалавр), першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів «Навчально- та науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти» (с. 236-240) не дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання ОП для ОК 14 та А1, оскільки не враховують вимог освітньої програми. Серед згаданих освітніх програм, для здобувачів яких підготовлено посібник (Середня освіта (Фізична культура), Фізична культура і спорт, Середня освіта (Інформатика), Середня освіта (Мова і література (англійська), Середня освіта (Музичне мистецтво), Початкова освіта, Менеджмент, Психологія, Науки про освіту), відсутня ОП «Управління інклюзивним середовищем». У документі також наведені загальні абстрактні критерії оцінювання курсових і кваліфікаційних робіт, які є однаковими і для здобувачів ступеня бакалавр, і для здобувачів ступеня магістр, тобто без врахування рівнів і дескрипторів НРК. Не визначено методи демонстрації компетентностей, визначених ОП для виконання і захисту курсових, кваліфікаційних робіт здобувачами освітньої програми «Управління інклюзивним середовищем». Для А1 загалом відсутній детальний розподіл балів за критеріями оцінювання захисту кваліфікаційної роботи, яка є формою атестації на ОП та передбачена Стандартом ВО. Представлено лише загальну шкалу оцінювання 0-100 балів за національною шкалою та зазначено: «Оцінка роботи здійснюється за 100-бальною шкалою, яка складається з двох частин: 1) виконання роботи (до 70 балів) і 2) захисту (до 30 балів)», але як саме оцінюється кожен зі складників розробниками не визначено. Більш детальні критерії оцінювання представлені у Положенні про випуск кваліфікаційну роботу здобувачів освіти Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

не застосовується

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

В обґрунтування відповідності доц. Бужинської С. М. освітньому компоненту «Технологія психологічного супроводу дитини з ООП» розробники вказали низку праць, які не стосуються цієї дисципліни, а присвячені роботі з дорослою віковою групою (позиції 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11 за пунктом 1 – мова іде не про дітей, а про здобувачів вищої освіти, людей похилого віку). Відтак п. 37 Ліцензійних умов представлений лише чотирма публікаціями, дотичними до напряму дисципліни. Доц. Акімова О. М. не має відповідної вищої освіти/вченого звання/наукового ступеня для викладання дисципліни «Організаційні засади діяльності асистента вчителя в інклюзивному класі», що слідує з Табл. 2 Відомостей СО (має вищу освіту зі спеціальностей Педагогіка вищої школи, Початкове навчання, Управління навчальним закладом). Згаданий освітній компонент спрямований на досягнення результатів навчання, що належать, як вже згадувалося, до предметної області суміжної з профілем ОП спеціальності 016 Спеціальна освіта. Обґрунтування відповідності освітньому компоненту за п. 37 ЛУ містить 4 публікації, що стосуються до освітнього компоненту (1, 2, 4, 7 пункту 1). Обґрунтування викладання дисципліни зав. каф. Щербак І. В. містить повтори в п. 1, але необхідна кількість публікацій простежується. Наявність заявленої публікації Одарченко В. І. «2. Modern Approaches Of Organization of Non- Formal Education In The Process Of Training Future Teachers In Higher Education Institutions / В.І. Одарченко, О.В. Кузнецова О.М.Акімова// Danish Scientific Journal (DSJ), Denmark, – №43, 2020 – С. 3-7» на сайті видання <https://www.danish-journal.com/archive/> не підтверджується, є лише позиція «Сучасні підходи організації неформальної освіти в процесі підготовки майбутніх вчителів у ЗВО / В.І. Одарченко, О.В. Кузнецова О.М.Акімова// Danish Scientific Journal (DSJ), Denmark, 2020. –№43 (Vol.3), 2020 – С. 25-29»

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

не застосовується

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

не застосовується

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

не застосовується

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

не застосовується

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ЗВО існує практика проведення студентських опитувань, однак вони не є єдиним способом залучення студентів до процесів ВЗЯО. До процесу періодичного перегляду освітньої програми в якості повноцінних партнерів - членів робочої групи не включено представників здобувачів вищої освіти, про що зазначено в аналізі ОП за критерієм 1.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

4. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

не застосовується

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

не застосовується

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Аналіз результатів попередніх акредитаційних процедур засвідчив, що ЗВО вже отримувал рекомендації залучити представників від здобувачів ВО до робочої групи ОП, однак ця рекомендація на цій ОП не є втіленою.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

- робочій групі, адміністрації ЗВО під час наступного перегляду ОПП у 2025 році переглянути назву ОП та предметну область відповідно до вимог законодавства, уникаючи використання повністю або частково назв інших спеціальностей та галузей знань, або переглянути освітню програму зі старою назвою як міждисциплінарну із вказанням декількох спеціальностей та/або галузей знань; - гаранту під час наступного перегляду ОПП у 2025 році уточнити придатність до працевлаштування відповідно до зауважень ГЕР; - гаранту продовжувати детально аналізувати та запроваджувати кращі практики вітчизняних і зарубіжних програм підготовки магістрів для модернізації освітнього процесу за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, оприлюднювати аналітичні звіти про це на веб-сторінці програми в ході кожного перегляду ОПП до наступної її акредитації; - робочій групі продовжувати консультації та обмін думок зі всіма групами стейкхолдерів ОПП у ході кожного перегляду ОПП до наступної її акредитації; - адміністрації ЗВО до 2025 року включити до складу робочої групи представника здобувачів вищої освіти за цією ОП, гаранту щорічно залучати здобувачів, студентське самоврядування до процесу періодичного перегляду освітньої програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

- робочій групі під час наступного перегляду ОПП у 2025 році переглянути назви, зміст ОК ОП в напрямі досягнення визначених закладом цілей програми (СК 11, РН 12); - гаранту, робочій групі під час наступного перегляду ОПП у 2025 році узгодити цілі ОП та ОК з предметною областю спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, а за умови збереження перетину з предметними областями інших спеціальностей, визначеними відповідними стандартами вищої освіти (016, 073) – забезпечити однакову пропорцію обсягу змістовних компонентів ОП, що співвідносяться з різними спеціальностями (відповідно до Вимог до міждисциплінарних освітніх програм <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21#Text>); - гаранту під час наступного перегляду ОПП у 2025 році скорегувати мету в частині управлінської діяльності у сфері освіти, конкретизуючи типи закладів освіти/організацій/установ/органів управління, за потреби внести відповідні зміни до змісту підготовки; - гаранту, робочій групі, керівникам практик під час наступного перегляду ОПП у 2025 році переглянути способи досягнення практикоорієнтованих СК 11, СК 14, РН 12, РН 15, передбачити активні педагогічні (виробничі) практики здобувачів, що передбачатимуть не лише ознайомлення зі сферою професійної реалізації, а і виконання практичної роботи на робочому місці з управління інклюзивним освітнім середовищем, завдань з корекційно-розвивальної роботи, супроводу дітей з ООП; - науково-педагогічним працівникам, задіяним до реалізації змісту освітньої програми, з 2025-2026 н. р. конкретизувати в силабусах типи закладів у сфері освіти, яких стосуються їхні дисципліни/модулі/теми, вікові категорії здобувачів освіти, уникати в цьому контексті узагальнених формулювань, особливо враховуючи різні умови та специфіку управління інклюзивним освітнім середовищем; - завідувачу випускової кафедри під час наступного перегляду ОПП у 2025 році увідповіднити навчальний план підготовки освітньої програми (форми контролю ОК03, ОК04); - адміністрації ЗВО до 2025-2026 н. р. передбачити ширші траєкторії побудови студентами індивідуального навчального плану в частині вибіркового освітніх компонентів, ніж передбачений набір ДЗВ в освітній програмі, в загальному каталозі ДЗВ Академії представити дисципліни саме для цієї ОП; - адміністрації ЗВО до 2025 року внести зміни до локального Положення про організацію освітнього процесу в частині норм часу для здобувачів вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

- адміністрації ЗВО актуалізувати для здобувачів вищої освіти можливості міжнародної та внутрішньої академічної мобільності, до 2026 року забезпечити участь в таких програмах студентів цієї ОПП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

- науково-педагогічному складу до 2025 року розробити навчально-методичне забезпечення за ОК14 та А1 з урахуванням вимог цієї ОП; - адміністрації ЗВО щорічно здійснювати постакредитаційний контроль за якістю підготовки, доступністю та повнотою навчально-методичного забезпечення ОК; - науково-педагогічному складу до 2025-2026 н. р. розширити систему методів навчання і викладання за ОП з метою підвищення ефективності досягнення РН, врахування особливостей кожного ОК; - науково-педагогічному складу в ході подальшої реалізації ОП (щорічно) продовжувати роботу щодо оновлення змісту освіти на основі власних досліджень, найновіших досягнень і сучасних практик у галузі, уникати застарілих джерел, літератури російського походження.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

- науково-педагогічному складу до 2025 року в навчально-методичному забезпеченні за ОК14 та А1 визначити чіткі та прозорі критерії оцінювання навчальних досягнень студентів, з урахуванням вимог цієї ОП та дескрипторів 7 рівня НРК.

Критерій 6. Людські ресурси

- науково-педагогічним працівникам, згаданим у висновку ГЕР, до 2025-2026 н. р. посилити відповідність публікацій освітнім компонентам, що вони забезпечують.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

- адміністрації ЗВО продовжувати реалізовувати політику інклюзивності освітнього середовища Академії (постійно).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

- робочій групі щорічно переглядати ОП відповідно до змін в законодавчій базі України, локальних нормативно-правових актів тощо; - адміністрації ЗВО до 2025 року розширити можливості для здобувачів, студентського самоврядування брати безпосередню участь у процесах періодичного перегляду освітньої програми на засадах партнерства (робоча група, група забезпечення якості цієї ОП тощо).

Критерій 9. Прозорість та публічність

- адміністрації закладу, випускової кафедри постійно оновлювати всю інформацію стосовно ходу реалізації ОП, освітнього процесу в університеті, тримати розміщені матеріали в актуальному стані; - завідувачу кафедри після щорічного перегляду і оновлення ОПП «Управління інклюзивним освітнім середовищем» оприлюднювати на сайті ЗВО порівняльну таблицю пропозицій та зауважень до проекту ОПП після закінчення громадського обговорення.

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР 01 ID 61508.pdf</i>	W89ZbRRYTtkrtEtO7UfQzkUwApLv/sWdw53oifSQ qE=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

АНДРОЩУК ІРИНА ВАСИЛІВНА